

PRŮVODCE STĚHOVÁNÍM DO ŠVÝCARSKA

Hana Hurábová

Jak jsem se z moravské náplavy v Praze stala Ausländerin ve Švýcarsku

Milý čtenáři tohoto Průvodce, na úvod mi dovol, abych se ti představila. Moje jméno je Hanka a jsem rodačka z Uherského Brodu. Tady jsem navštěvovala místní gymnázium a ve studiích pak pokračovala na VŠE v Praze. Už při studiích jsem začala pracovat v jedné známé české bance. Takže klasická “moravská náplava” v Praze.

V roce 2014 se začala psát nová kapitola naší (tehdy ještě čtyřčlenné) rodiny: přestěhovali jsme se do Švýcarska. Bylo to kvůli manželově práci.

Nebudu zastírat, že jsme překvapili sami sebe i naše okolí. V relativně krátké době jsme sbalili celou domácnost a vydali se vstříc novým dobrodružstvím. A stali se z nás “ausländři” ve Švýcarsku. Takže pořád máme nálepku “náplava”, ale pořád jsme to my. I když jsme se od té doby rozrostli o dalšího člena rodiny.

Ještě před samotným stěhováním jsme strávili hodiny na internetu hledáním potřebných informací. Málokde jsme je našli v češtině. Tápání, slepé uličky, spousta informací pouze v němčině, kterou jsme tehdy neovládali. Znáte to: stokrát nic umožnilo vola, už jsem si i několikrát říkala, jestli tohle všechno máme zapotřebí.

Nakonec stěhování i přes pár nervů klaplo a my jsme se začali zabydlovat v zemi, kterou jsem předtím znala jen z krátké dovolené s kamarádkou.

Po našem přestěhování jsem začala psát blog. Psala jsem hlavně o místech, která jsme navštívili, abych tak zdokumentovala naše poznávání Švýcarska. Nejdřív spíše pro nás jako jakýsi rodinný deník pro uchování vzpomínek, ale časem se blog díky skvělým čtenářům rozrostl v něco většího. A teď tady najdete nejen tipy na výlety po Švýcarsku, ale postřehy ze života, které jinde nenajdete.

Právě přes můj blog mi v poslední době čím dál častěji začaly chodit dotazy na stěhování do Švýcarska. Otázky, na které jsme tehdy hledali odpovědi i my. Proto se ke konci roku 2018 zrodil nápad napsat tohoto Průvodce. Chci vám v něho předat informace, které by nám tehdy před 4 lety nejvíce pomohly.

Rozhodli jste se přestěhovat do Švýcarska? Gratuluju!

Pojďme si na úvod něco říct o Švýcarsku. Je to bezpochyby **krásná** země (ne nadarmo se s nadsázkou říká, že ve Švýcarsku je i tráva zelenější!).

Je také ve srovnání s jinými zeměmi **bezpečná**. Nechce se věřit, že lidé tady mnohdy nechávají nepřivázaná kola před domem, nebo grily a zahradní nábytek na neoploceném dvorku. Nebo že vám pošťák, pokud vás nezastihne doma, nechá váš balíček u vchodových dveří a odejde. A vy balíček na místě netknutý najdete, až se budete vracet domů. Nebo takřka bez problémů tady fungují samoobslužné prodejny, které jsou otevřeny 24 hodin denně.

Kvalita života je tady vysoká.

Ale každá mince má dvě strany a nic není tak růžové, jak to na první pohled může vypadat.

Je důležité vědět, že Švýcarsko je hodně **drahá** země. Je to dokonce druhá nejdražší země na světě co se týká životních nákladů. A to už o něčem vypovídá. Předtím, než se rozhodnete se sem přestěhovat, musíte se ujistit, že na to budete mít. Možná to zní trošku drsně, ale je to fakt. Nesmíte jen přepočítávat výdělek na koruny (jo, dělá to hezkou sumu v porovnání s českou výplat-

ní páskou). Ale musíte také vědět, že životní náklady jsou tady také v porovnání s Českem mnohonásobně vyšší. Ušetřit tady z výplaty určitě jde, ale záleží, jak budete utrácet.

Je dobré mít dopředu vypracovaný hrubý rozpočet. Každá kapitola tohoto průvodce bude kromě užitečných informací obsahovat i přehled výdajů, které vás čekají. Kolik zaplatíte za nájem a na kolik vás přijde provoz auta? Kolik stojí chleba nebo litr mléka?

Říká se, že kdo je připraven, není zaskočen. O stěhování do jiné země to myslím platí dvojnásob.

Při psaní tohoto Průvodce vycházím z toho, že jste si práci ve Švýcarsku již našli. Že jste se rozhodli ve Švýcarsku žít, ne jen vydělávat.

Zároveň bych chtěla zdůraznit, že tento Průvodce není univerzální návod. Švýcarsko je rozmanitá země, a co platí v jednom kantonu, nemusí platit v druhém. My bydlíme v kantonu Bern, takže informace čerpám z naší "bernské" zkušenosti. Ale budu se snažit na tyto kantonální rozdíly upozornit, kde to bude potřeba.

Vše, co byste měli vědět, než začnete hledat bydlení

Na úvod je třeba říci, že se v této kapitole budeme bavit o hledání bytu k pronájmu. Švýcarsko je totiž země, kde bydlet v pronájmu je úplně normální. Jen necelých 40% domácností vlastní nemovitost, ve které bydlí. V některých oblastech toto procento dokonce klesá až na 18 nebo dokonce 16%.

DOBŘÁ ADRESA

Pokud máte před hledáním bydlení možnost zeptat se (třeba budoucích kolegů) na lokalitu pro hledání bydlení, udělejte to. Asi jako všude jinde na světě, i ve Švýcarsku je dobrá adresa důležitá. Důležitá pro vás. A to hned ze několika důvodů:

1. Daňové zatížení
2. “Dobrá adresa”
3. Dostupnost MHD

Ad 1) Ve Švýcarsku se platí daně na třech úrovních: státu, kantonu, ale i obci. Srovnání a daňovou kalkulačku najdete na velmi užitečných stránkách comparis.ch, kterou určitě ještě několikrát zmíním.

Ad 2) Nechci, aby to vyznělo hanlivě a xenofobně, ale jsou prostě lokality, ve kterých se sdružují určité komunity. A jejich kultura není úplně blízko naší, natož pak té švýcarské. A některé oblasti nemají úplně dobrou pověst, a týká se to jak vesnice, tak velkého města. Proto je dobré si dopředu

zjistit, jak je na tom vámi vybraná lokalita. *Ad 3)* Ač má Švýcarsko jednu z nejhustších dopravních sítí na světě a autobus zajíždí i tam, kam byste to nečekali, je dobré se dopředu mrknout, jak daleko to budete mít na nejbližší autobusovou/vlakovou zastávku, jak často spoje jezdí atd.

Užitečné adresy pro hledání vlakových spojení najdete v další kapitole tohoto Průvodce.

JAK DLOUHO HLEDÁNÍ BYTU TRVÁ?

Odpovědí vás možná zklamu: je to individuální, může se to pohybovat od několika týdnů po několik měsíců. Byty se v drtivé většině pronajímají přes realitní kancelář nebo správce nemovitosti. Po prohlídce bytu žádáte o pronájem - vyplníte formulář žádosti, nejlépe s doporučením/zaručením

od zaměstnavatele. Pronajímatel totiž potřebuje záruku, že máte čím za byt platit.

CO VÁS MOŽNÁ PŘI HLEDÁNÍ BYDLENÍ PŘEKVAPÍ?

- Většina bytů se pronajímá nezařízená nábytkem - zařízené byty bývají jen ve výjimečných případech, spíše na krátkodobý pronájem.
- Pračka nebývá v bytě, ale ve společné prádelně, tzv. “Waschküche” - i když u novostaveb už bývá i v bytě.
- Byty mají venkovní žaluzie.
- Starší byty bývají zpravidla levnější. Ale neznamená to, že starý bytový dům je automaticky vybydlený. Často probíhá kompletní rekonstrukce vnitřních prostor (nové podlahy, okna, kuchyně včetně spotřebičů) a byty jsou zevnitř jako nové.
- 4-pokojové byty mívají 2 záchody (novostavby i 2 koupelny).
- Pronajímatel může chtít, aby mu měsíční nájemné chodilo z jím určené banky. Takže jen kvůli tomu si v ní musíte otevřít účet.

VÝDAJE NA BYDLENÍ

Asi hlavní položku vašeho rozpočtu budou tvořit výdaje na bydlení. Záleží na lokalitě, velikosti bytu/domu, jeho stáří atd.

Pronájem bytu 3 + 1 dle lokality vyjde zhruba na 1200 – 2600 CHF/ měsíčně. Započítán už většinou bývá pronájem garážového stání/parkovacího místa (což činí několik desítek franků).

Někdy v nájmu nejsou započítány tzv. Nebenkosten - vedlejší výdaje: topení, voda,

rozhlasové a televizní poplatky (dříve známé jako Billag, nyní Serafe od roku 2019 budou ve výši 365 CHF/rok).

PRAKTICKÝ PŘÍKLAD - JAK JINAK, NEŽ NÁŠ :)

4-pokojový byt, přes 100m², 5 let stará výstavba, na vesnici, zhruba 20 km od hlavního města Bernu:

- Nájem (včetně garáže): 1 900 CHF měsíčně
- Poplatky veřejnoprávní TV a rozhlasu: od roku 2019 pro domácnosti 365 CHF/rok
- TV a internet (+ mobil): +-85 CHF/ měsíčně
- Elektřina: 177 CHF/čtvrtletně
- Pojištění domácnosti: 194 CHF/ročně

UŽITEČNÉ ODKAZY

www.comparis.ch

www.immoscout24.ch

www.homegate.ch

Vše, co byste měli vědět, než začnete balit

Vaše otázka nejspíš zní: **“Zvládneme to sami, nebo si raději najmout profesionály?”**

Samozřejmě záleží na tom, kolik si s sebou budete stěhovat věcí. Ač si myslíte, že stěhování můžete zvládnout sami, nikdy není na škodu najmout si **stěhovací firmu**. Hledejte ale profíky, kteří mají zkušenosti se stěhováním do Švýcarska. Firmy za vás zařídí nutné papírování, související hlavně s proclením stěhovaných věcí.

Dopředu si připravte soupis věcí, které budete převážet a jejich finanční hodnotu.

Pokud si myslíte, že v Česku si věci levně nakoupíte, a potom si je převežete nové do Švýcarska, možná budete čelit problémům s celníky. Věci totiž musíte vlastnit minimálně 6 měsíců před stěhováním, jinak z nich budete platit clo.

Jak už jsem zmiňovala, byty se tady pronajímají nezařízené, takže je pravděpodobné, že nějaký nábytek budete do začátku potřebovat. Jak praví známé rčení: “kdo má židli, ten bydlí”. A obchodní dům IKEA tady máme taky. Ceny nábytku - pokud tedy mluvíme o IKEA - jsou zhruba o 20% vyšší než v Česku.

Co se týká ceny elektroniky, jsou víceméně srovnatelné, někdy dokonce nižší.

Pokud se tedy rozhodnete nábytek koupit na místě, určitě se vám budou hodit tipy na místní obchody.

Aby nedošlo k nějakým nedorozuměním, ráda bych upozornila, že z níže uvedených odkazů nemám žádné provize, pokud tady nakoupíte. Jsou to obchody/e-shopy, které máme vyzkoušené a nakupujeme v nich.

www.ikea.ch
www.conforama.ch
www.lipo.ch
www.pfister.ch
www.jysk.ch
www.ottos.ch

Skoro v každé obci najdete prodejnu “Broc-ki/Brockenstube”, což je něco jako second hand s nábytkem. Někdy tady můžete na-

PRŮVODCE STĚHOVÁNÍM DO ŠVÝCARSKA

Hana Hurábová

jit hezké kousky (nejen nábytek, ale třeba i nádobí a kuchyňské potřeby) za výhodné ceny.

Pokud rádi nakupujete z druhé ruky přes internet (à la Aukro), budou se vám hodit tyto odkazy:

www.tutti.ch

www.ricardo.ch

www.anibis.ch

Docela výjimečným způsobem, jak můžete pořídit nábytek zadarmo, je dívat se kolem sebe. Někdo nábytek, který již nepotřebuje (velmi často ve velmi zchovalém stavu), vystaví před dům, nebo k popelnici s cedulí “Gratis”. Tady platí pravidlo “Kdo dřív přijde, ten dřív mele”.

Jak už jsem zmínila, ceny elektroniky jsou přibližně stejné jako v Česku, někdy vyšší, někdy dokonce nižší. Vyzkoušené e-shopy jsou třeba tyto:

www.galaxus.ch

www.brack.ch

www.digitec.ch

www.microspot.ch

Plus internetové stránky kamenných prodejen s elektronikou

www.mediamarkt.ch

www.fust.ch

www.melectronics.ch

